

การพัฒนาแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก

DEVELOPING VOCATIONAL EDUCATION STANDARDS PRACTICES FOR INTERNAL QUALITY ASSURANCE OF SMALL VOCATIONAL COLLEGES

พันทิพย์ รัตนราช¹

Phanthip Rattanakaj¹

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก และเพื่อประเมินประสิทธิผลของแนวปฏิบัติฯ ภายหลังจากนำไปใช้ในสถานศึกษาแล้ว กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรวิทยาลัยการอาชีพอัมพวา จำนวน 24 คน และบุคลากร วิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรสงคราม จำนวน 19 คน การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 4 ระยะ คือ ระยะที่ 1: R1 การวิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง ระยะที่ 2: D1 การสร้างร่างแนวปฏิบัติฯ ระยะที่ 3: R2 การนำแนวปฏิบัติฯ ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ระยะที่ 4 D2 การสร้างแนวปฏิบัติฯ ที่สมบูรณ์ ใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test ผลการวิจัยจากแบบสอบถาม พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยระดับมาก ด้านลดความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมายมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วม ด้านการบรรลุเป้าหมาย และด้านความพึงพอใจ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การนำแนวปฏิบัติฯ ไปใช้ในการประกันคุณภาพช่วยลด/ป้องกัน/ขจัดความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมายด้านการบริหารจัดการ รองลงมา คือ การนำแนวปฏิบัติฯ ไปใช้ในการประกันคุณภาพจะช่วยลด/ป้องกัน/ขจัดความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมายด้านการบริการวิชาการและวิชาชีพ ได้ทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ t-test เพื่อหาความแตกต่างค่าเฉลี่ยของทั้งสองสถานศึกษา สรุปว่า ด้านความพึงพอใจของสถานศึกษาทั้งสองแห่งไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และผลจากการสัมภาษณ์มีข้อสรุปที่สอดคล้องกัน คือ แนวปฏิบัติช่วยให้บรรลุเป้าหมายในการประกันคุณภาพภายในมากกว่าร้อยละ 80

คำสำคัญ: แนวปฏิบัติ ประกันคุณภาพอาชีวศึกษา

Abstract

The purposes of this research were to study developing a framework according to the vocational education standards for self quality assurance of small colleges; and evaluate the framework efficiency after implementing it in colleges. The samples of this study consisted of 24 personnel of Ampawa Industrial and Community Education College and consisted of 19 personnel

¹ ข้าราชการครู สังกัดวิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชาม, Teacher in Rajasitaram Technical College, E-mail: Zealand@hotmail.com

of Samutsongkram Polytechnic College. The study was divided into 4 phases as follows. Phase 1(R1) was the analysis and synthesis of the related literature. Phase 2(D1) was the draft of the framework. Phase 3(R2) was the framework implementation in the two colleges. And Phase 4(D2) was the creation of the complete framework. The research instruments used for data collection were the questionnaires and in-depth interview. The statistical procedures employed included frequency, percentage, mean, standard deviation and t-test. The research findings revealed that the framework was of high quality. In terms of issues to consider, the results showed that the respondents strongly agreed with lessening risks to achieve the goals, participation, goal achievement, and satisfaction respectively. However, when checking each issue, most respondents accepted that the implementation of the framework for quality assurance could lessen/ prevent/ get rid of the risks to achieve the goals of administration and the risks to achieve the goals of academic and vocational services. Moreover, the mean difference of the two colleges assessed by t-test indicated that their average satisfaction was not significantly different at 0.05. In addition, the interviews yielded similar results that the framework enabled the colleges to achieve more than 80% of the goals of self quality assurance.

Keywords: Framework, Quality Assurance Vocational Education

บทนำ

การศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุดในกระบวนการพัฒนาของมนุษยชาติ ทั้งการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา และวัฒนธรรม ทุกประเทศต้องมีการศึกษาที่มีคุณภาพ เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาวะการณ์ของโลกในแต่ละยุคสมัย ดังนั้นกระบวนการศึกษาจึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนา การตรวจสอบ และประเมินผล ผู้เรียนและผู้สอนตลอดเวลา เพื่อให้กระบวนการศึกษานั้นบรรลุผลสำเร็จและผลสัมฤทธิ์อย่างแท้จริง (นลินี ทวีสิน, 2555: 4) ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงต้องมีคุณภาพ ควบคู่ไปกับการประกันคุณภาพ เพราะการประกันคุณภาพเป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่สังคมในเรื่องคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาที่ได้มาตรฐาน นั่นคือคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาต้องตรงตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ตรงตามเป้าหมายของหลักสูตร และสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ดังนั้นการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา

จึงเป็นการดำเนินงานที่ทุกภาคส่วนให้ความสำคัญ เพื่อเปลี่ยนแปลงสังคมให้เป็นสังคมคุณภาพ ซึ่งประเทศที่พัฒนาแล้ว อาทิ เยอรมัน สหราชอาณาจักร แคนาดา นิวซีแลนด์ ออสเตรเลีย สิงคโปร์ ต่างให้ความสำคัญในการประกันคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะการศึกษาอาชีวศึกษา รัฐบาลจะเข้ามาดูแลควบคุมอย่างใกล้ชิด และถือว่า การประกันคุณภาพอาชีวศึกษาเป็นนโยบายแห่งชาติ มีการกำหนดมาตรฐานที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม มุ่งเน้นที่หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน การวัดผล รวมทั้งมีการพัฒนาทางด้านการอาชีวศึกษาอย่างต่อเนื่อง (Commonwealth of Australia, 2009)

สำหรับประเทศไทย กระทรวงศึกษาธิการเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา จึงได้กำหนดเรื่องการประกันคุณภาพสถานศึกษาไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และได้ออกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพ

การศึกษา พ.ศ. 2553 เพื่อเป็นแนวทางให้สถานศึกษาทุกสังกัดใช้เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา (สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ, 2555: 28-29)

ด้วยเหตุที่กฎกระทรวงกำหนดแนวทางในการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไว้ ดังนั้นสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงต้องดำเนินการตามศักยภาพของสถานศึกษาเอง ซึ่งมีทั้งหมด 421 แห่ง จำแนกเป็นสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ (ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและกำลังคนอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2557) สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กมีจำนวน 229 แห่งนั้นมีปัญหา มากกว่าสถานศึกษาขนาดอื่น กล่าวคือ งบประมาณในการดำเนินงานไม่เพียงพอ (คณะกรรมการการศึกษาศาสนาผู้แทนราษฎร, 2556: 3) ทั้งนี้เพราะรัฐจ่ายเงินค่าดำเนินการให้แก่สถานศึกษาตามจำนวนผู้เรียนที่มีอยู่ รวมทั้งสถานศึกษาที่มีความขาดแคลนทรัพยากรในการจัดการศึกษาเป็นเบื้องต้น (สำนักติดตามและประเมินผลการอาชีวศึกษา, 2556: 2) สรุปว่าสถานศึกษาขนาดเล็กมีปัญหาหลายประการ คือ งบประมาณไม่พอเพียงสำหรับการจัดการศึกษา จำนวนครูไม่ครบชั้นและไม่ครบสาระวิชาตามหลักสูตร ขาดโอกาสในการใช้เทคโนโลยีใหม่ด้านคอมพิวเตอร์ และผู้ปกครองขาดความเอาใจใส่บุตรหลานของตน (สมบัติ อารังธัญวงศ์, 2557)

จากการที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ได้สำรวจและคาดประมาณความต้องการกำลังคนเพื่อตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการ ในปี พ.ศ. 2558 พบว่า มีความต้องการกำลังคนรวม 1,268,516 คน แต่อาชีวศึกษาผลิตได้ 360,946 คน คิดเป็นร้อยละ 28.45 จากตัวเลขดังกล่าวเห็นได้ว่าประเทศไทยขาดแคลนอัตราากำลังคนที่สำเร็จการศึกษาในสายอาชีพอยู่เป็นจำนวนมาก (คณะกรรมการการศึกษาศาสนาผู้แทนราษฎร, 2556: 1) นอกจากนั้นเมื่อประเทศทั้ง 10 ประเทศ รวมตัวกันเป็นประชาคม

เศรษฐกิจอาเซียน ทั้งหมดได้ลงนามยอมรับร่วมกัน (Mutual Recognition Agreements: MRAs) ในสาขาวิชาชีพต่างๆ รวม 7+1 วิชาชีพ จาก 4 ภาคบริการภายใต้กรอบด้านการบริการ 12 สาขา คือ 1) การบริการด้านสุขภาพ จำนวน 3 อาชีพ ได้แก่ แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล 2) การบริการด้านการก่อสร้าง จำนวน 3 อาชีพ ได้แก่ สถาปนิก วิศวกร ช่างสำรวจ 3) การบริการด้านการเงิน จำนวน 1 สาขา คือ นักบัญชี และการบริการด้านการท่องเที่ยว จำนวน 32 อาชีพ จำแนกเป็นสาขาการโรงแรม 23 ตำแหน่ง และสาขาการท่องเที่ยว 9 ตำแหน่ง (อาคม เดิมพิทยาไพสิฐ, 2556) เมื่อพิจารณาวิชาชีพทั้ง 4 ด้านแล้ว พบว่า นอกเหนือจากการบริการด้านสุขภาพแล้ว ปรากฏว่าการบริการด้านอื่นล้วนแล้ว แต่การอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานที่ผลิตกำลังคนเข้าสู่อาชีพทั้งสิ้น ทั้งด้านก่อสร้าง ด้านการเงิน และด้านการท่องเที่ยว จึงอาจกล่าวได้ว่า การอาชีวศึกษาเป็นพื้นฐานสำคัญด้านอาชีพ และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประชาคมอาเซียน รวมทั้งในความเป็นจริง พบว่าอาเซียนเป็นภูมิภาคที่ต้องการแรงงานคนระดับกลาง คือ ระดับ ปวช. และระดับ ปวส. เป็นจำนวนมาก เพื่อพัฒนาปัจจัยโครงสร้างพื้นฐานในการเพิ่มขีดความสามารถการพัฒนาเศรษฐกิจและยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้นคนในภูมิภาค ด้วยเหตุนี้รัฐบาลจึงมีนโยบายชัดเจนให้เร่งผลิตกำลังคนสายอาชีพเพิ่มจากร้อยละ 36 เป็นร้อยละ 50 ภายในปี 2559 ให้กระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงแรงงานผลิตกำลังคนด้านฝีมือและกึ่งฝีมือสู่ตลาดแรงงาน และเข้าสู่ตลาดการค้าเสรีอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 (นวรรตน์ รามสูต และบัลลังก์ โรหิตเสถียร, 2556)

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) พิจารณาแล้วเห็นว่า สถานศึกษาขนาดเล็กซึ่งมีจำนวนถึงร้อยละ 42.04 ของสถานศึกษาทั้งหมด หากพัฒนาให้มีคุณภาพจะสามารถผลิตกำลังคนป้อนตลาดแรงงานได้เป็นจำนวนมาก ดังนั้น สอศ.จึงได้จัดทำโครงการสร้างเสริมคุณภาพสถานศึกษาขนาดเล็กให้ได้มาตรฐานอาชีวศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2556 ขึ้นโดยจัดสรร

งบประมาณ 150 ล้านบาท ให้แก่สถานศึกษาขนาดเล็ก รวมทั้งสิ้น 229 แห่ง เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาการขาดแคลนและอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอน ปรับปรุงสถานศึกษา พัฒนาระบบการบริหารจัดการเพื่อเพิ่มและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน พัฒนาครูและบุคลากร เพื่อยกระดับการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐานทัดเทียมกับสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่ และรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน (สำนักติดตามและประเมินผลการอาชีวศึกษา, 2556: 1-5) และสอศ.ได้จัดทำโครงการนี้ต่อเนื่องในปีงบประมาณ 2557 ใช้งบประมาณ 84,496,000 บาท (สำนักติดตามและประเมินผลการอาชีวศึกษา, หนังสือด่วนที่สุด)

ดังนั้นเพื่อตอบสนองต่อนโยบายของต้นสังกัดดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนาสถานศึกษาขนาดเล็กให้ได้มาตรฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยเจาะจงด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยผู้วิจัยได้ออกแบบสอบถามและสุ่มตัวอย่างสอบถามสถานศึกษาขนาดเล็กทั่วประเทศ จำนวน 116 แห่ง และการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหาร หัวหน้างานประกันคุณภาพ และครูผู้สอน ได้ผลที่ตรงกันว่า สถานศึกษามีปัญหาเรื่องเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและการประเมินคุณภาพ เพราะไม่มีเครื่องมือที่มีคุณภาพ ที่ผ่านมาสถานศึกษาใช้เครื่องมือที่จัดทำเองแบบง่ายๆ และบางครั้งขอยืมเครื่องมือจากสถานศึกษาอื่นที่ไม่สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา เพราะครูไม่เข้าใจเรื่องการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งสาเหตุมาจากครูมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย เนื่องจากส่วนใหญ่เป็นครูจ้างสอนที่มีประสบการณ์น้อย จึงส่งผลกระทบต่อการทำงานของสถานศึกษา ดังนั้นถ้าสามารถหาแนวปฏิบัติที่สถานศึกษาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ทันที มีขั้นตอนที่เข้าใจง่าย และมีตัวอย่างที่ชัดเจนจะช่วยทุ่นเวลาในการดำเนินงานของสถานศึกษา รวมทั้งส่งเสริมให้สถานศึกษามีคุณภาพด้านการประกันคุณภาพมากยิ่งขึ้น

จากที่กล่าวมา ทั้งภารกิจและนโยบายของ สอศ. เกี่ยวกับการยกระดับคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษา การจัดทำ

โครงการสร้างเสริมคุณภาพสถานศึกษาขนาดเล็กให้ได้มาตรฐานอาชีวศึกษา ปีงบประมาณ 2556 และในปีงบประมาณ 2557 รวมทั้งผลการสำรวจของผู้วิจัยที่สอบถามสถานศึกษาขนาดเล็ก ตลอดจนการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารและผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการประกันคุณภาพสถานศึกษา ทำให้ได้ข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็กขึ้น ซึ่งผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่สามารถนำไปปฏิบัติ ไปประยุกต์ใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาได้ ส่งผลให้ผลการประเมินคุณภาพภายในทั้งโดยตนเองและต้นสังกัดพัฒนาขึ้น รวมทั้งผลการประเมินคุณภาพภายนอกจะได้รับการรับรองคุณภาพสถานศึกษา และมีคะแนนผลการประเมินมากกว่าในรอบการประเมินที่ผ่านมา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก
2. เพื่อประเมินประสิทธิผลของแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็กหลังการนำไปใช้ในการปฏิบัติ

วิธีการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากร ประกอบด้วย ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาขนาดเล็กที่ตั้งอยู่ในภาคกลาง จำนวน 15 แห่ง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ที่มีผลประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อการรับรองมาตรฐานการศึกษาด้านการอาชีวศึกษารอบสาม ในตัวบ่งชี้ที่ 1.3

การพัฒนาสถานศึกษาจากผลการประเมินคุณภาพภายใน ในระดับที่ต้องพัฒนาเพิ่มเติม

1.2 กลุ่มตัวอย่าง เป็นกลุ่มตัวอย่างที่เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มีคุณสมบัติดังกล่าว จำนวน 2 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยการอาชีพอัมพวา และวิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรสงคราม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

2.1 เครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณคุณภาพ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 5 ตัวเลือก ได้แก่ 5-4-3-2-1 สอบถามเนื้อหา 4 ข้อหลัก ได้แก่ การบรรลุเป้าหมาย การมีส่วนร่วม ความพึงพอใจและความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย แต่ละข้อหลักมีคำถามข้อหลักละ 5 ข้อย่อย รวม 20 ข้อ

2.2 เครื่องมือในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured interview) ข้อคำถามยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม แต่ยึดเนื้อหา 4 ข้อหลักเป็นแนวในการสัมภาษณ์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินงานเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลได้แบ่งเป็น 4 ระยะ ดังนี้

3.1 ระยะที่ 1 R1: การวิเคราะห์ สังเคราะห์ เอกสาร และสอบถามผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานในการสร้างแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา และสร้างเครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึก

3.2 ระยะที่ 2 D1: การสร้างร่างแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก

3.3 ระยะที่ 3 R2: การนำแนวปฏิบัติไปทดลองใช้ในสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง หลังจากนั้นได้สอบถามผลการใช้จากผู้บริหารและครู โดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึก

3.4 ระยะที่ 4 D2: การสร้างแนวปฏิบัติให้สมบูรณ์ โดยเติมเต็มรายละเอียดของแนวปฏิบัติฯ ภายหลังจากได้ข้อมูลป้อนกลับจากการนำไปใช้แล้ว รวมทั้งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาอีกครั้งหนึ่ง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ คำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความแปรปรวนของข้อมูล และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ t-test แบบ Separated variance

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ใช้วิธีการ 3 ลักษณะ คือ การลดทอนขนาดและปริมาณของข้อมูล (Data Reduction) ให้เหลือแต่ประเด็นสำคัญ การแสดงข้อมูล (Data Display) เพื่อนำประเด็นสำคัญมาเรียงลำดับเนื้อหาให้เป็นสารสนเทศ และการสร้างข้อสรุปและยืนยันผลสรุป (Conclusion and Verification) เพื่อตรวจสอบข้อมูลด้านเนื้อหาและเหตุผลที่ถูกต้อง

ผลการวิจัย

การพัฒนาแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการอาชีวศึกษามีผลการดำเนินงานดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขนาดเล็ก สรุปผลวิจัยได้ว่า

1.1 ระยะที่ 1 R1 ได้ใช้ทฤษฎีเชิงระบบ ประกอบด้วย ตัวป้อน (input) กระบวนการ (process) ผลผลิต (output) และผลย้อนกลับ (feedback) เป็นหลักในการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาผนวกกับการสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ทำให้ได้ข้อมูลในการสร้างแนวปฏิบัติ 3 ด้าน คือ ด้านรูปแบบ ด้านเนื้อหา และวิธีการสร้างแนวปฏิบัติ หลังจากนั้นได้สร้างเครื่องมือการวิจัย คือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ซึ่งผ่านการตรวจประเมินจาก

ผู้เชี่ยวชาญโดยใช้วิธีการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาแบบ CVI (Content Validity Index) ปรากฏว่าเครื่องมือทั้งสองชนิดมีค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาแบบ CVI เท่ากับ 1.00 และตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) จากการนำไปทดลองใช้กับสถานศึกษาอื่น ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.937

1.2 ระยะที่ 2 D1 เป็นการสร้างแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาเพื่อต่อยอดข้อมูลจากมาตรฐานการอาชีวศึกษาที่กำหนดไว้ โดยเริ่มจากการตีความและจับประเด็นการเก็บข้อมูลแต่ละตัวบ่งชี้ เพื่อสร้างแนวปฏิบัติ ให้สอดคล้องกัน คือ เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 7 มาตรฐาน 35 ตัวบ่งชี้ โดยสร้างตารางกำหนดแนวปฏิบัติ เพื่อกำหนดหน้าทำการดำเนินงานที่ชัดเจนของผู้ปฏิบัติ ผู้เกี่ยวข้อง และสร้างเอกสารการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสรุป แบบรายงาน แบบประเมินความพึงพอใจ แบบเก็บข้อมูล หลังจากนั้นตรวจสอบคุณภาพของแนวปฏิบัติ โดยตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาแบบ CVI (Content Validity Index) จากผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ 0.89

2. การประเมินประสิทธิผลของแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา สรุปผลการวิจัยได้ว่า

2.1 ระยะที่ 3 R2 เป็นการนำแนวปฏิบัติไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นสถานศึกษา จำนวน 2 แห่ง ได้สอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูจำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบรรลุเป้าหมาย ด้านการมีส่วนร่วม ด้านความพึงพอใจ และด้านความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย พบว่า ในภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการอาชีวศึกษามีประสิทธิผลในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.43 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทั้ง 4 ด้าน พบว่า ด้านความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย มีความคิดเห็นระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.50 ส่วนด้านการมีส่วนร่วม ด้านการบรรลุเป้าหมาย และด้านความพึงพอใจ มีค่าเฉลี่ยระดับมาก เท่ากับ 4.46, 4.45 และ 4.33 ตามลำดับ สำหรับความคิดเห็น

จากแบบสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า มีความเห็นสอดคล้องกัน คือ แนวปฏิบัติตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาช่วยให้บรรลุเป้าหมายเพราะแยกหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน เครื่องมือรวบรวมข้อมูลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประโยชน์ต่อสถานศึกษาในการรวบรวมข้อมูลการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพภายใน ทำให้ผู้ปฏิบัติมีความพึงพอใจในการนำไปใช้ และลดความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษามากกว่าร้อยละ 80 นอกจากนั้น ในการทดสอบสมมติฐานด้วย t-test เพื่อหาความแตกต่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองสถานศึกษา พบว่า ด้านความพึงพอใจ สถานศึกษาทั้งสองแห่งมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ส่วนด้านการบรรลุเป้าหมาย ด้านการมีส่วนร่วม และด้านความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมายมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

2.2 ระยะที่ 4 D2 เป็นการสร้างแนวปฏิบัติที่สมบูรณ์ หลังจากนำแนวปฏิบัติ ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างแล้ว โดยเพิ่มเนื้อหาเบื้องต้นด้านการประกันคุณภาพเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจของผู้ปฏิบัติให้มากขึ้น และเพิ่มแบบนิเทศติดตามการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ ที่มีเนื้อหาประกอบด้วยความตระหนัก ความพยายาม และความสำเร็จ สำหรับเป็นแบบติดตามการดำเนินงานของผู้รับผิดชอบแต่ละตัวบ่งชี้ หลังจากนั้นได้นำแนวปฏิบัติที่สมบูรณ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

การอภิปรายผล

1. ผลการพัฒนาแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก ประกอบด้วยผลการดำเนินงาน 4 ระยะ โดยที่ระยะที่ 1 และ 2 เป็นการพัฒนาแนวปฏิบัติ ส่วนระยะที่ 3 และ 4 เป็นการประเมินประสิทธิผลของแนวปฏิบัติ โดยมีประเด็นสำคัญของผลการพัฒนาแนวปฏิบัติ ดังนี้

1.1 ผลการวิเคราะห์หลังวิเคราะห์เอกสารในระยะที่ 1: R1 ได้ดำเนินการวิเคราะห์ สังเคราะห์เอกสารและ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สังเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ และสังเคราะห์นโยบายด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยใช้ทฤษฎีเชิงระบบเป็นแนวทาง เพราะทฤษฎีเชิงระบบมีกระบวนการเป็นขั้นตอนตามลำดับก่อน-หลังชัดเจน ช่วยให้เกิดความมั่นใจในการดำเนินงาน เริ่มจากตัวป้อน (input) ได้แก่ เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วจึงเข้าสู่กระบวนการ (process) คือ แยกแยะข้อมูลเพื่อสกัดใจความสำคัญที่เป็นประเด็นหลัก ประเด็นรองออกมา แล้วจึงสังเคราะห์หรือรวบรวมให้ได้ผลผลิต (output) คือ เนื้อหาความรู้ด้านประกันคุณภาพ และใช้ขั้นตอน ผลย้อนกลับ (feedback) ในการตรวจสอบความสมบูรณ์และการปรับปรุงข้อมูลสารสนเทศ การนำทฤษฎีเชิงระบบมาใช้สอดคล้องกับแนวคิดของเคส และโรเซนเวียก (Kast & Rosenzweig, 1972 in Ansari, S., 2004: 5) ที่อธิบายว่า ต้องจัดองค์ประกอบแต่ละส่วนให้สัมพันธ์กัน เชื่อมโยงกัน นั่นคือ จัดกระบวนการ (process) ให้เป็นตัวแปลงตัวป้อน (input) ไปสู่ผลลัพธ์ (output) ส่วนกระบวนการย้อนกลับ (feedback) เป็นสิ่งช่วยให้ระบบบรรลุผลตามเป้าหมาย ซึ่งมี 2 ลักษณะ คือ เมื่อเกิดปัญหาแล้วจึงควบคุมแก้ไข และควบคุมปัญหาล่วงหน้าเพื่อไม่ให้เกิดขึ้น ทฤษฎีเชิงระบบนี้ช่วยสร้างภาวะความสมดุล หมายถึง ป้องกันไม่ให้อ้อนกลับไปสู่จุดเริ่มต้น แต่จะหาทางแก้ปัญหาเพื่อเดินหน้าต่อไป เช่นเดียวกับทองอินทร์ วงศ์โสธร (2553: 2-19 – 2-22) ได้เสนอเรื่องทฤษฎีเชิงระบบสรุปว่า ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ประการ คือ

- 1) ตัวป้อน (input) หมายถึง เครื่องมือที่นำเข้าสู่ระบบ ในด้านการศึกษา ได้แก่ ทรัพยากรบุคคล เช่น นักเรียน เด็ก ทรัพยากรวัตถุ เช่น วัสดุ ครุภัณฑ์ ทรัพยากรการเงิน เช่น งบประมาณ ทุนการศึกษา และสารสนเทศ
- 2) กระบวนการ (process) เป็นกิจกรรมหรือกระบวนการที่จัดให้มีขึ้นในระบบเพื่อแปรสภาพตัวป้อนให้เป็นผลผลิต (output) มีหลายกระบวนการที่สำคัญ ได้แก่ การจัดโครงสร้างองค์กร การตัดสินใจ การวางแผน การควบคุม นโยบายขององค์กร กฎ ระเบียบ

กระบวนการผลิต กระบวนการให้บริการ รวมทั้งระบบต่างๆ เช่น ระบบการวางแผน ระบบการตัดสินใจ ระบบการควบคุม ระบบการผลิต ระบบการพัฒนาองค์กร เป็นต้น 3) ผลผลิต (output) เป็นผลที่เกิดจากการจัดกิจกรรมหรือกระบวนการ เป็นสิ่งที่ระบบผลิตแล้วส่งออกสู่สภาพแวดล้อม มี 2 ประเภท คือ ผลผลิตตรงตามวัตถุประสงค์และพึงพอใจ และผลผลิตไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ 4) ผลย้อนกลับ (feedback) เมื่อผลผลิตไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ จะใช้ผลย้อนกลับเป็นตัวป้อนเข้าสู่ระบบเพื่อการปรับปรุงแก้ไขให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

1.2 ผลการสร้างร่างแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาในระยะที่ 2: D1 พบว่า จากการตีความและจับประเด็นการเก็บข้อมูลแต่ละตัวบ่งชี้ ผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวทางในการสร้างแนวปฏิบัติ ซึ่งประมวลได้ว่า แนวปฏิบัติมีลักษณะเป็นคู่มือสำหรับการปฏิบัติ ด้านเนื้อหา ประกอบด้วยคำแนะนำในการปฏิบัติ วิธีการปฏิบัติตามขั้นตอน และด้านการสร้างแนวปฏิบัติฯ ได้สร้างให้ครอบคลุมตามประเด็นการพิจารณา แยกให้เห็นเด่นชัดว่าผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหาร หัวหน้างาน ครู ต้องทำตามขั้นตอนอะไรบ้าง และกำหนดแนวทางการปฏิบัติแบบ PDCA ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของนักวิชาการ นักวิจัยที่ได้อธิบายสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งของในประเทศและต่างประเทศ สรุปว่า แนวปฏิบัติหมายถึง งานหรือคำแนะนำ ข้อเสนอแนะเป็นข้อๆ ที่เป็นแนวทางปฏิบัติ มีขั้นตอนการดำเนินงานที่มีหลักการ มีระเบียบแบบแผน และเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน และแนวปฏิบัติประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 เรื่อง ได้แก่

- 1) ขั้นตอนการดำเนินงาน 2) ตัวอย่าง เอกสาร
- 3) หลักเกณฑ์ กฎ ระเบียบ 4) ความสำคัญ
- 5) วัตถุประสงค์ จุดมุ่งหมาย และ 6) หลักการโครงสร้าง

ดังนั้นในการสร้างแนวปฏิบัติฯ ผู้วิจัยจึงกำหนดเนื้อหาให้สอดคล้องกันแต่เป็นไปตามบริบทของการประกันคุณภาพ คือ ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่ ตารางกำหนดแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ซึ่งประกอบด้วย

ผู้ปฏิบัติ ผู้เกี่ยวข้อง ประเด็นการปฏิบัติ แนวทางการปฏิบัติ และเอกสารการเก็บข้อมูลรวมทั้งตัวอย่างของเอกสารเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีรูปแบบที่หลากหลาย และให้ครอบคลุมประเด็นการพิจารณาที่แต่ละตัวบ่งชี้กำหนด ซึ่งแนวปฏิบัติที่สร้างขึ้นนี้ได้ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ การดำเนินงานขั้นตอนนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ บุญใจ ศรีสถิตนรากร (2555: 119) ที่กล่าวว่า ความตรงตามเนื้อหาเป็นคุณสมบัติที่สำคัญของเครื่องมือวิจัยทุกประเภทที่ต้องดำเนินการก่อนนำเครื่องมือวิจัยไปรวบรวมข้อมูล ซึ่งควรตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาเป็นอันดับแรก ในการสร้างแนวปฏิบัติฯ ให้มีคุณภาพนี้สอดคล้องกับปรัชญาและแนวคิดของจูแรน (Juran) (อ้างถึงใน ช่วงโชติ พันธุเวช, 2550: 30-31) ประมาจารย์ด้านการจัดการคุณภาพ ที่ให้ความหมายของคุณภาพว่า คือ ความเหมาะสมกับการใช้งาน หรือ fit for us ในการบริหารจัดการคุณภาพต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ คือ 1) เจตคติด้านคุณภาพ 2) ด้านวิธีการสร้างคุณภาพ และ 3) ด้านการวางแผนและควบคุมคุณภาพ ซึ่งจูแรนได้สรุปว่า องค์ประกอบของคุณภาพต้องประกอบด้วย 3 มิติ ได้แก่ 1) การวางแผนคุณภาพโดยผู้บริหารระดับสูง 2) การควบคุมคุณภาพโดยผู้บริหารระดับกลาง และ 3) การปรับปรุงคุณภาพโดยผู้ปฏิบัติงานระดับล่าง นอกจากนั้นจูแรนยังได้พบสถิติข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นในการทำงานขององค์กร ร้อยละ 85 เกิดจากความบกพร่องของระบบงาน และร้อยละ 15 เกิดจากข้อบกพร่องของคนทำงาน ในขณะที่เดมมิงให้ความสำคัญกับระบบและกระบวนการทำงานถึงร้อยละ 94 และร้อยละ 6 เป็นข้อบกพร่องที่เกิดจากฝีมือมนุษย์ อย่างไรก็ตามทั้งจูแรนและเดมมิงมีแนวคิดที่สอดคล้องกัน คือ ให้ความสำคัญกับการวางระบบงานมากกว่าการปฏิบัติงานของคน ด้วยเหตุนี้ในการสร้างแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ผู้วิจัยจึงให้ความสำคัญกับการวางแผนสร้างแนวปฏิบัติฯ อย่างเป็นระบบเพื่อให้ได้แนวปฏิบัติฯ ที่มีคุณภาพสำหรับให้สถานศึกษานำไปปฏิบัติ

2. ผลการประเมินประสิทธิผลของแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา เป็นการดำเนินงานในระยะที่ 3 และ 4 ดังนี้

2.1 ผลการนำแนวปฏิบัติฯ ไปทดลองใช้ในสถานศึกษาในระยะที่ 3 R2 ผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์จากสถานศึกษาขนาดเล็ก 2 แห่ง ที่มีความพร้อมในการพัฒนาด้านการประกันคุณภาพภายในให้ประสบผลดี เพื่อนำไปสู่การได้รับการรับรองมาตรฐานจากผลการประเมินคุณภาพภายนอก ที่สำคัญคือ ผู้บริหารสถานศึกษาเชื่อมั่นในความคิดและวิจารณ์ญาณของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านที่ตรวจประเมินความตรงของแนวปฏิบัติฯ เพราะเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ด้านการประกันคุณภาพอย่างแท้จริง เนื่องจากทุกท่านทำงานในแวดวงอาชีวศึกษา คือ เป็นผู้บริหารระดับสูงของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นผู้บริหารสถานศึกษา เป็นตัวแทนจาก สมศ. เป็นผู้ประเมินภายนอก และเป็นผู้ประเมินโดยต้นสังกัด สำหรับการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการประเมินเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ การดำเนินงานนี้มีความสอดคล้องกับแนวคิดของสมหวัง พิธิยานุวัตร (2551: 96) ที่กล่าวว่า เหตุที่ต้องมีการประเมิน เพราะส่วนหนึ่งผู้บังคับบัญชาสั่งการให้มีการประเมิน รวมทั้งหน่วยงานต้องการทราบสัมฤทธิ์ผลของกิจกรรมที่ดำเนินงานว่า ได้ผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ ต้องการทราบข้อดี ข้อบกพร่อง ความเหมาะสม อุปสรรคต่างๆ เพื่อแก้ไขและปรับปรุงการดำเนินงานให้ดีขึ้น เช่นเดียวกับแนวคิดของ ศิริชัย กาญจนวาสี (2550) ได้เสนอทฤษฎีจุดมุ่งหมายของการประเมิน (A Theory of Evaluation Goal) เป็นทฤษฎีที่มุ่งเน้นจุดมุ่งหมายของการประเมิน ซึ่งหมายถึงวัตถุประสงค์ (objective) เป้าหมาย (goal) และบทบาทของการประเมิน ซึ่งมี 2 ลักษณะ คือ บทบาทการประเมินความก้าวหน้าหรือกระบวนการ (Formative Evaluation) และบทบาทของการประเมินผลสรุปรวม (Summative Evaluation) ซึ่งบทบาททั้งสองนี้กำหนดขึ้นเพื่อตอบสนองการตัดสินใจของผู้บริหารในการ

ปรับปรุงกลไกการดำเนินงาน ดังนั้นในการประเมินจึงต้องให้สอดคล้องกับบทบาททั้งสองลักษณะนี้ นอกจากนี้ การสร้างแบบสอบถามเพื่อประเมินประสิทธิผลของแนวปฏิบัติฯ ในครั้งนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของวรเดช จันทรศร และไพโรจน์ ภัทรนรากุล (2554: 59-73) ที่เสนอแนวคิดการประเมินผลโครงการในระบบเปิดให้ครอบคลุม องค์ประกอบของการประเมิน คือ การประเมินหลังเสร็จสิ้นการปฏิบัติงาน (Post-Implementation Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อสรุปโครงการ (Summating) การประเมินลักษณะนี้ควรคำนึงถึงผลผลิต (output) อันเป็นผลโดยตรงจากโครงการและผลลัพธ์ (outcome) และเป็นผลต่อเนื่องจากภายนอกซึ่งเป็นผลพลอยได้ ควรคำนึงถึงผลกระทบระยะยาว ซึ่งตัวบ่งชี้ผลสำเร็จที่สำคัญ ได้แก่ ประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และความพึงพอใจ สำหรับเกณฑ์ประสิทธิผล (Effectiveness) เป็นเกณฑ์พิจารณา ระดับการบรรลุวัตถุประสงค์ ประกอบด้วยตัวชี้วัด 4 ประการ คือ (1) ระดับการบรรลุเป้าหมาย (2) ระดับการมีส่วนร่วม (3) ระดับความพึงพอใจ (4) ความเสี่ยงของโครงการ หลังจากศึกษานำแนวปฏิบัติฯ ไปทดลองใช้แล้ว ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารสถานศึกษาได้พบว่า สิ่งที่ผู้บริหารพึงพอใจมากที่สุด คือ แนวปฏิบัติฯ นี้ช่วยลดความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมายได้ถึงร้อยละ 80 ทั้งนี้เพราะแนวปฏิบัติฯ ช่วยให้สถานศึกษามีเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ครอบคลุมทุกตัวบ่งชี้ หากสถานศึกษานำไปใช้จริง จะทำให้เก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบถ้วนตามที่เกณฑ์การประกันคุณภาพภายในกำหนด นอกจากนี้เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในด้านการลดความเสี่ยง ซึ่งสอบถาม 5 ข้อย่อย ได้แก่ ความเสี่ยงด้านผู้เรียน ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการ ด้านการบริการวิชาการ และวิชาชีพ และด้านการประกันคุณภาพ ได้พบว่า ความเสี่ยงด้านการบริหารจัดการมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ค่าเฉลี่ย 4.58 ทำให้เห็นว่า บุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาเห็นพ้องต้องกันว่า การดำเนินการประกันคุณภาพ

ภายในสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพได้ต้องเริ่มจากการบริหารจัดการโดยผู้บริหารสถานศึกษาที่จะเป็นผู้กำหนดทิศทาง แนวนโยบายให้บุคลากรปฏิบัติ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2555: 29) กำหนดไว้ว่า ระบบประกันคุณภาพภายใน เป็นการบริหารงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในมาตรฐานสถานศึกษา ใช้กระบวนการดำเนินงานแบบ PDCA ให้สถานศึกษาประเมินตนเอง และให้หน่วยงานต้นสังกัดเป็นผู้ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินการดำเนินงานอีกครั้งหนึ่ง รวมทั้งสอดคล้องกับกฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ข้อ 22 กำหนดให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในการอาชีวศึกษา (สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ, 2555: 29) ซึ่งการดำเนินการทั้ง 7 ข้อนี้ ต้องเริ่มต้นจากการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพและการเป็นผู้นำของผู้บริหาร จึงจะทำให้การประกันคุณภาพดำเนินไปอย่างมีระบบและถูกทิศทาง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Sapru (2008: 38-39) ที่ค้นพบว่า การพัฒนาไม่สามารถดำเนินการได้สำเร็จถ้าปราศจากการบริหาร ในขณะเดียวกันการบริหารก็ไม่สามารถกระทำได้ถ้าปราศจากแผนแนวทาง หรือโครงการในการพัฒนา การพัฒนาการบริหารนี้ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่ต้องพัฒนาเป็นลำดับแรก ทั้งนี้เพราะหมายรวมถึงการวางโครงสร้างการบริหาร กระบวนการบริหารจัดการที่ต้องใช้ทักษะวิธีการหลายรูปแบบผสมผสานกัน ทั้งการวางแผน กลยุทธ์ในการพัฒนา และลำดับสุดท้ายของการพัฒนา คือ การวิเคราะห์วัตถุประสงค์ว่าได้พัฒนาขึ้นหรือไม่อย่างไร ซึ่งการพัฒนาการบริหารนี้เป็นประโยชน์ในเรื่องการกำหนดนโยบายของรัฐ การดำเนินงานตามแผนหรือนโยบายของรัฐ เช่นเดียวกับ ดิน ปรัชญพฤกษ์ (2550: 8-9) และ

ณัฐปคัลภ์ ญาณมโนวิศิษฐ์ (2555: 23-24) ที่เห็นความสำคัญของการบริหารเพื่อการพัฒนาว่า เป็นการนำเอาสมรรถนะหรือความสามารถที่มีอยู่ในตัวของผู้บริหารและความสามารถด้านระบบบริหารมาลงมือปฏิบัติตามนโยบาย แผน แผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมพัฒนาจริงๆ เพื่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงตามที่วางแผนไว้ ผลจากการประเมินที่ผู้ตอบแบบสอบถามให้ค่าเฉลี่ยสูงสุดในด้านความเสี่ยงในการบรรลุเป้าหมาย มีความสอดคล้องกับแนวคิดและหลักการของความทันสมัยของนักสังคมวิทยาชื่อ เวเบอร์ (Max Weber) และพาร์สัน (Talcot Parson) (อ้างถึงใน Chuanqi, 2004: 4-5) ที่กำหนดลักษณะของภาวะทันสมัยว่า เมืองค์ประกอบสำคัญ คือ ด้านโครงสร้างและภาระหน้าที่ ด้านการจัดองค์กรที่คำนึงถึงความสมเหตุสมผล มีกฎระเบียบที่รัดกุม ควบคุมความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นทุกด้าน ด้านบุคคลทันสมัย เป็นบุคคลที่มีทัศนคติที่ดี ค่านิยมที่ถูกต้อง และการเรียนรู้ที่จำเป็นต่อการสร้างประสิทธิภาพการทำงานที่สำคัญคือ หลักการของความทันสมัยควรมีความแตกต่างกันในเรื่องแนวคิด วิธีการ กระบวนการสร้างสรรค์ ทั้งนี้เพราะวัฒนธรรมของแต่ละแห่งไม่เหมือนกัน ดังนั้น ผลจากการประเมินทั้งการสัมภาษณ์เชิงลึกและการใช้แบบสอบถามสอบถามความคิดเห็น จึงได้ผลลัพธ์ที่แตกต่างกันทั้งสามด้าน

2.2 การสร้างแนวปฏิบัติที่สมบูรณ์อยู่ในระยะที่ 4: D2 เป็นการเติมเต็มรายละเอียดของแนวปฏิบัติให้มีความสมบูรณ์ตามข้อเสนอแนะของสถานศึกษา และข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ทั้งนี้เพราะแนวปฏิบัติที่สร้างขึ้นนี้ เกิดจากความคิดของผู้วิจัยเพียงผู้เดียว จึงอาจมีบางส่วนที่เนื้อหาไม่สมบูรณ์หรือไม่ครบถ้วน ดังนั้นการรับฟังข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญที่มีภูมิรู้ด้านประกันคุณภาพ และจากสถานศึกษาซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติโดยตรง จึงทำให้แนวปฏิบัติ มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของเดมมิง นั่นคือ การดำเนินงานที่มีคุณภาพต้องใช้วงจรคุณภาพ P-D-C-A เป็นตัวขับเคลื่อน ได้แก่ มีการวางแผนปฏิบัติงาน (P) การดำเนินงานตามแผน (D)

การตรวจสอบประเมินผล (C) และการนำผลการประเมินมาปรับปรุงงาน (A) ซึ่งผู้วิจัยได้นำผลการประเมินจากสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมาปรับปรุงแนวปฏิบัติให้ครบถ้วนมากขึ้น และนำผลจากการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแนวปฏิบัติให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นอีกครั้งหนึ่ง

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะทางวิชาการ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาสามารถนำแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาไปพัฒนาต่อยอดให้เป็นคู่มือการปฏิบัติ ที่เป็นเอกสารให้สถานศึกษาขนาดเล็กที่มีบุคลากรน้อย และมีความขาดแคลนเกือบทุกด้านนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของหน่วยงานนั้น เพื่อใช้เป็นคู่มือสำหรับศึกษา สำหรับการปฏิบัติงานของบุคลากรในหน่วยงาน อีกทั้งสถานศึกษาสามารถปรับปรุงให้สอดคล้องกับระเบียบ วิธี และเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไปในอนาคตได้ การมีคู่มือการปฏิบัติ จะทำให้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็กเป็นมาตรฐานเดียวกัน ผู้ปฏิบัติสามารถปฏิบัติงานด้านประกันคุณภาพได้ทันทีโดยไม่ต้องเสียเวลาสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลเอง ทำให้สถานศึกษารู้ว่า ควรทำสิ่งใดก่อนหลัง ควรปฏิบัติอย่างไร เมื่อใด รวมทั้งจะช่วยลดข้อผิดพลาดที่เกิดจากการทำงานที่ไม่มีระบบได้

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

2.1 แนวปฏิบัติ นี้เป็นเสมือนแนวทางการดำเนินงานที่เกิดจากการตีความและจับประเด็นของผู้วิจัยและกำหนดเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษามีประสิทธิภาพ และบรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา ดังนั้นสถานศึกษาอาจนำแนวปฏิบัติ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้เป็นพื้นฐานในการสร้างแนวปฏิบัติ หรือ

นำไปประยุกต์ใช้เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่ง โดยให้ครู บุคลากร สถานประกอบการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือผู้มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) มีส่วนร่วมในการดำเนินงานในรูปแบบของ Benchmarking คือ นำแนวปฏิบัติที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้เป็นกลไก (Mechanism) ในการวัดหรือเปรียบเทียบ เพื่อค้นหา Benchmark สำหรับสถานศึกษาเกี่ยวกับเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลเพื่อการประกันคุณภาพภายในที่มีรูปแบบ (model) เฉพาะของสถานศึกษาแต่ละแห่ง จะได้ขั้นตอนการปฏิบัติที่ดีที่สุด (Best Practices) สำหรับนำไปปรับใช้ในการเสริมจุดเด่น พัฒนาจุดด้อยของสถานศึกษาเพื่อนำไปสู่สถานศึกษาที่เป็นเลิศในอนาคต

2.2 สถานศึกษาสามารถใช้แนวปฏิบัติฯ นี้เป็นเครื่องมือและกลไกในการตรวจสอบและประเมินการปฏิบัติงานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาได้ โดยบุคลากรในสถานศึกษาทั้ง 3 ฝ่ายควรมีจิตสำนึกคุณภาพในการปฏิบัติงาน ได้แก่ ผู้บริหารเป็นผู้ออกนโยบาย แผนงาน และสนับสนุนให้เกิดการปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงปัจจัยการดำเนินงานที่ประกอบด้วย 4M และ 1E คือ Men, Machine & Tool, Material, Method and Environment หัวหน้างาน ซึ่งมีหน้าที่นำนโยบาย และแผนงานถ่ายทอดให้กับพนักงาน เจ้าหน้าที่ได้รับทราบและกำหนดแนวปฏิบัติทุกขั้นตอน อาจใช้กิจกรรมคุณภาพ เช่น ISO (International Organization of Standardization), TQM (Total Quality Management), QCC (Quality Control Cycle), Q Day (Quality Day), PDCA (Plan-Do-Check-Act) และพนักงาน เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ปฏิบัติตามแผนงาน กิจกรรมที่กำหนดไว้ทุกขั้นตอน

2.3 แนวปฏิบัติฯ นี้ได้ออกแบบสำหรับให้สถานศึกษาอาชีวศึกษาขนาดเล็กไปใช้ ดังนั้นสำหรับสถานศึกษาขนาดใหญ่ที่มีผู้บริหารที่มีศักยภาพสูง อาจนำแนว

ปฏิบัติฯ นี้เป็นเครื่องมือในการสร้างเครือข่ายและเป็นผู้นำให้แก่สถานศึกษาอื่นในการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โดยใช้ทฤษฎีการแลกเปลี่ยน (Exchange Theory) เป็นหลักในการแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างกัน และทฤษฎีการผนึกกำลัง (Synergy Theory) ในการรวมพลังทำงานร่วมกัน ทั้งนี้อาจใช้รูปแบบเครือข่ายที่หลากหลาย อาทิ เครือข่ายแบบนกป้อนเหยื่อ แบบพี่ช่วยน้อง แบบเพื่อนร่วมทาง แบบแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แบบหุ้นส่วนภาคี แบบพี่เลี้ยงน้อง แบบรวมพลังรอบทิศ เพื่อให้ทุกสถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษาร่วมกันผลิตนักศึกษาอาชีวศึกษาให้มีคุณภาพ มีศักยภาพเพียงพอในการประกอบอาชีพ

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ในการวิจัยครั้งต่อไปเกี่ยวกับแนวปฏิบัติฯ มีข้อเสนอแนะดังนี้

3.1 การพัฒนาแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก ในครั้งนี้ได้ดำเนินการเฉพาะสถานศึกษาขนาดเล็กเท่านั้น ในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำการวิจัยในสถานศึกษาขนาดกลางและสถานศึกษาขนาดใหญ่ โดยการเปรียบเทียบผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นเมื่อใช้ประชากรที่แตกต่างกัน

3.2 การพัฒนาแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขนาดเล็ก ในครั้งนี้เน้นเฉพาะการสร้างรูปแบบเครื่องมือในการนำไปใช้ในการวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการบริหารจัดการแนวปฏิบัติตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาสู่ความสำเร็จ ว่ามีกระบวนการในการบริหารจัดการอย่างไรให้บรรลุผลเป้าหมาย คือ ให้สถานศึกษาผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา ทั้งโดยการประเมินตนเอง การประเมินโดยต้นสังกัด และผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพภายนอก เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในอนาคตต่อไป

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการการศึกษาสภาผู้แทนราษฎร. (2556). *สรุปการประชุมคณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 79 10 กรกฎาคม 2556*, จาก http://www.parliament.go.th/ewtcommittee/ewt/education/more_news.php?cid=9&filename=index
- ช่วงโชติ พันธุเวช. (2550). *แม่แบบการจัดการศึกษาเชิงคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ณัฐปคัลภ์ ญาณมโนวิศิษฐ์. (2555). *การบริหารการศึกษา*. กรุงเทพฯ: บริษัท สยามมาพร จำกัด.
- ติน ปรัชญพฤกษ์. (2550). *การบริหารการพัฒนา ความหมาย เนื้อหา แนวทาง และปรัชญา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทองอินทร์ วงศ์โสธร. (2553). *ทฤษฎีระบบ. ประมวลสาระชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา หน่วยที่ 2. 2-22*.
- นลินี ทวีสิน. (2555). *การประกันคุณภาพการศึกษาไทยได้เริ่มพระบารมี. การประชุมวิชาการระดับชาติ พ.ศ. 2555 การประกันคุณภาพการศึกษาไทยได้เริ่มพระบารมี, วันที่ 10-11 พฤษภาคม 2555 ณ ศูนย์แสดงนิทรรศการ และการประชุมไบเทค กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).*
- นวรรตน์ รามสุต และบัลลังก์ โรหิตเสถียร. (2556). *ข่าวสำนักงานรัฐมนตรี เรื่องรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ พบผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาทั่วประเทศ. สืบค้นเมื่อ 5 พฤษภาคม 2556*, จาก <http://www.moe.go.th/websm/2013/apr/114.html>
- บุญใจ ศรีสถิตนรากร. (2555). *การพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย คุณสมบัติการวัดเชิงจิตวิทยา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรเดช จันทรศร และไพโรจน์ ภัทรนรากุล. (2554). *การประเมินผลในระบบเปิด. (พิมพ์ครั้งที่ 10)*. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วน จำกัดสหบล็อกและการพิมพ์.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2550). *ทฤษฎีการประเมิน. พิมพ์ครั้งที่ 6*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและกำลังคนอาชีวศึกษา. (2557). *รายงานข้อมูลสถิติสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. สืบค้นเมื่อ 31 ตุลาคม 2557*, จาก <http://techno.vec.go.th/>
- สมบัติ อารังธยวงศ์. (2557). *ปัญหาโรงเรียนขนาดเล็กที่ต้องเร่งรัดแก้ไข. สืบค้นเมื่อ 1 กรกฎาคม 2557*, จาก <http://www.facebook.com/Prof.SombatThamrongthanyawong/>
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2551). *วิธีวิทยาการประเมิน ศาสตร์แห่งคุณค่า. (พิมพ์ครั้งที่ 4)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักติดตามและประเมินผลการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2557). *หนังสือด่วนที่สุด ที่ศธ 0603/020, วันที่ 12 มีนาคม 2557. สืบค้นเมื่อ 19 พฤษภาคม 2557*, จากงานสารบรรณ วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชาม.
- สำนักติดตามและประเมินผลการอาชีวศึกษา. (2556). *โครงการสร้างเสริมคุณภาพสถานศึกษาขนาดเล็กให้ได้มาตรฐานอาชีวศึกษา. (เอกสารอัดสำเนา). สืบค้นเมื่อ 12 ธันวาคม 2556*, จากงานสารบรรณ วิทยาลัยเทคนิคราชสีหราชาม.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2555). *คู่มือผู้ประเมินเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสาม ด้านการอาชีวศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).

- สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและวิชาชีพ (2555). *มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2555 เพื่อการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- อาคม เติมพิทยาไพสิฐ. (2556). *สื่อยุทธศาสตร์หลักของการก้าวไปสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน*. วันที่ 31 พฤษภาคม 2556 ณ โรงแรมรอยัล ปริ๊นเซส หลานหลวง กรุงเทพฯ, จาก <http://www.nesdb.go.th/Default.aspx?tabid=427>
- Chuangi, E. H. (2004). *Proceeding of International Conference on Geoinformatics and Modeling Geographical Systems & Fifth International Workshop on GIS' Beijing. China.*
- Commonwealth of Australia. (2009). *Comparisons of International Quality Assurance Systems*. Australia Government. Department of Education, Employment and Workplace Relation.
- Sapru, R. K. (2008). *Development Administration*. India: Sterling Publishers Privak Limited.
- Shahid, A. (2004). *Systems Theory and Management Control*. Retrieved October, 2013, from <http://faculty.darden.virginia.edu/ansaris/System%20Theory%20and%20MCS.TN>

Translated Thai References

- Bureau of Monitoring and Evaluation of Vocational Education. Office of the Vocational Education Commission. (2014). *Urgent No.ED 0603/020. March 12, 2014*. Retrieved May 19, 2014, from Documents Section at Rajasitaram Technical College. [in Thai]
- Bureau of Monitoring and Evaluation of Vocational Education. (2014). *Project of Improvement Quality small Educational Institution for Vocational Standard*. (Mimeographed). Retrieved December 12, 2013, from Documents Section at Rajasitaram Technical College. [in Thai]
- Bureau of Vocational Education Standards and Qualification. (2013). *Vocational Standard 2013 for Internal Quality Assessment*. Bangkok: Office of the Vocational Education Commission. [in Thai]
- Committee of Education, House of representatives. (2013). *Report summarize from committee of education 79th*, July 10, 2013, from http://www.parliament.go.th/ewtcommittee/ewt/education/more_news.php?cid=9&filename=index [in Thai]
- Information Technology and Vocational Manpower Center. (2014). *Statistical Information Reports for Office of the Vocational Education Commission*. Retrieved October 31, 2014, from <http://techno.vec.go.th/> [in Thai]
- Jantarasorn, V. & Phattranaragul, P. (2011). *Open Evaluation System*. (10th ed.). Bangkok: Sahablock Karnpim Press. [in Thai]
- Karnjamavasri, S. (2007). *Theorical Evaluation*. (6th ed.). Bangkok: Chulalongkorn University Press. [in Thai]
- Pratchayapruk, T. (2007). *Development Administration, Meaning, Substance, Guidelines and Philosophy*. Bangkok: Chulalongkorn University Press. [in Thai]

- Phantuwayt, C. (2007). *Quality Education Model*. Bangkok: Suan Sunandha Rajabhat University. [in Thai]
- Phitiyanuwat, S. (2008). *How to Evaluation, Valuable Science*. (4th ed.). Bangkok: Chulalongkorn University Press. [in Thai]
- Rammasud, N. & Rohitasatean, B. (2012). *Education Minister meted Vocational all Administrator. Office of the Minister News*. Retrieved May 5, 2013, from <http://www.moe.go.th/websm/2013/apr/114.html> [in Thai]
- Srisatitnaragul, B. (2012). *Development and checking research tools, Measurement Property of Psychology*. Bangkok: Chulalongkorn University Press. [in Thai]
- Thamrongthanyawong, S. (2014). *Small School Repairable Problem*. Retrieved July 1, 2014, from <http://www.facebook.com/Prof.Sombat.Thamrongthanyawong/> [in Thai]
- Thaveesin, N. (2012). Educational Quality Assurance under the King. *International Academic Conference proceeding report 2012. The Office for National Education Standards and Quality Assessment, May 10-11, 2012*. Bangkok International Trade & Exhibition Centre: BITEC. Bangkok: The Office for National Education Standards and Quality Assessment (Public Organization). [in Thai]
- The Office for National Education Standards and Quality Assessment (Public Organization). (2013). *The Manual of Assessor for Vocational Education three External Assessment*. Bangkok: The Office for National Education Standards and Quality Assessment (Public Organization). [in Thai]
- Wongsotorn, T. (2010). Theoretical System. *Theory and Practice in Educational Administration*. Unit 2, Nonthaburi: Sukhathai Tammathirat Open University. 2-22. [in Thai]
- Yanmanovisit, N. (2012). *Education Administration*. Bangkok: Siamaporn Co., Ltd. [in Thai]
- Termphitayaphisit, A. (2013). *Communicate and main Strategy for AEC*, May 31, 2013, Royal Princess Larn Lung Bangkok Hotel, from <http://www.nesdb.go.th/Default.aspx?tabid=427> [in Thai]

Phanthip Rattanakaj received Bachelor Degree of Education, Major in Language and minor in Educational Measurement from Ramkhamhaeng University, received Master Degree of Curriculum and Instruction from Sukhothai Thammathirat Open University and she graduated Doctor of Philosophy Program in Development Administration, major in Quality Management from Suan Sunandha Rajabhat University. She is currently a teacher at Rajasitharam Technical College in Bangkok.